

BANKKE

IZVJEŠTAJ O BANKARSKOM SEKTORU SIE ZA 2017.

Okončane godine negativnog trenda profitabilnosti

Aktiva bankarskog sektora SIE uvećana na 2.400 milijardi EUR • Ponovo uspostavljen umjeren rast i profitabilnost • Digitalno bankarstvo: region SIE idealno "testno područje" za prekogranična rješenja

Učinak SIE (Srednja i Istočna Evropa) u 2016. bio je općenito obećavajući, stoji u Izvještaju o bankarskom sektoru SIE za 2017. godinu koji je je predstavljen na press konferenciji održanoj u Beču, 08. juna, 2017. Godinu su obilježili solidan razvoj novih neto kredita, stabilizacija ili poboljšanje kvalitete sredstava kao i trajni oporavak nekoliko ključnih tržišta SIE kao što su Rusija, Rumunija ili Mađarska. Zahvaljujući općenito većem rastu bilansa stanja u odnosu na eurozonu, došlo je do ponovnog relativnog sustizanja bankarskog sektora - vrsta trenda konvergencije bankarskog sektora poznatog pod nazivom "Konvergencija bankarskog sektora 4.0".

RAST AKTIVE: Vrijednost aktive bankarskog sektora SIE porasla je sa 8,3 procenata vrijednosti bankarske aktive eurozone u 2015. na približno 9 procenata u 2016., što predstavlja ukupan rast vrijednosti bankarske aktive SIE na nekih 2.400 milijardi eura. Izuzetno značajan rast aktive bankarskog sektora SE/JIE (Srednja Evropa (SE)- Češka Republika, Mađarska, Poljska, Slovačka i Slovenija; Jugoistočna Evropa; (JIE) - Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Rumunija i Srbija) nastavljen je, tako da je krajem 2016. isti iznosio oko 1.070 milijardi eura. Došlo je i do oporavka vrijednosti sredstava bankarskog sektora Rusije, tako da trenutna ukupna aktiva iznosi 1.200 milijardi eura, što je za samo 1,7 procenata manje od maksimuma

ostvarenog u 2013. Međutim, period izvanrednih stopa rasta u bankarskom sektoru SIE je završen, što djelimično potvrđuje i činjenica da je tržišno učešće stranih kreditora u SIE na najnižem nivou u zadnjih deset godina. U 2016., došlo je do povećanja tržišnog učešća državnih banaka u podregionu IE (Istočna Evropa (IE): Bjelorusija, Ukrajina i Rusija), ali i do rasta lokalnog/državnog vlasništva u SE. Samo posvećene zapadne banke u SIE, poput RBI, a koje su prilagodile svoje poslovne modele i tržišne strategije u posljednjih par godina, i dalje prepoznaju potencijal bankarskog sektora SIE.

"Očekujemo značajno poboljšanje održivosti stopa rasta novih kredita i sredstava. Obzirom na njihove kapacitete i diversifikaciju, bankarska tržišta SIE i dalje nude

moćnosti ostvarivanja umjerenih tokova prihoda", izjavio je **Johann Strobl**, generalni direktor Raiffeisen Bank International AG (RBI).

Njegova procjena utemeljena je na ključnim rezultatima predstavljenim u aktuelnom Godišnjem izvještaju o bankarskom sektoru SIE - publikaciji RBI/Raiffeisenovog Odjela za istraživanje pripremljenog u saradnji sa bankama mreže RBI u SIE i Raiffeisen Centrobank AG.

PROFITABILNOST: U 2016., profitabilnost SIE ponovno je značajno nadmašila profitabilnost bankarskog sektora Zapadne Evrope čime su okončane godine negativnog trenda profitabilnosti bankarskog sektora SIE: RoE bankarskog sektora eurozone stagnirao je u 2016. na vrijednosti od oko 5 do 6 procenata. Nakon

DIGITALNO BANKARSTVO

Naziv "Konvergencija bankarskog sektora 4.0" upućuje na novu rundu konvergencije bankarskog sektora SIE, što ovaj put podrazumijeva niz tehnoloških izazova i mogućnosti. Stoga je dio ovog Izvještaja posvećen pregledu digitalnog bankarstva u SIE. **Hannes Cizek**, Direktor za digitalno bankarstvo na nivou RBI grupacije, pojašnjava: "Digitalna transformacija traži od banaka prilagođavanje njihovih poslovnih modela, brži pristup tržištu i suočavanje s "novim" konkurentima. Obzirom da su pojedina bankarska tržišta SIE prilično mala i korisnici su dosta otvoreni za

prihvatanje novih proizvoda i usluga, kao i inovativne retail i komunikacijske kanale, region SIE idealno je testno područje za prekogranična rješenja digitalnog bankarstva zapadnih banaka, kao što je RBI." Cizek je također istakao da je RBI nedavno pokrenula finansijsko-tehnološki akcelerator program pod nazivom "Elevator Lab" (www.elevatorlab.com) koji će omogućiti start-up kompanijama fokusiranim na finansijske tehnologije (fintech start-up) da postanu dugoročni partneri RBI i njenih 14 banaka mreže u SIE sa 16,6 miliona klijenata.

usklađivanja po osnovu izuzetnih jednokratnih efekata u Ukrajini (povezanih uglavnom sa nacionalizacijom Privatbank), prosječna profitabilnost (RoE) u SIE ponovo je dosegla vrijednost od približno 10 procenata.

“Cjelokupna situacija na bankarskom tržištu SIE ide u korist ostvarenju RoE od minimalno 10 procenata na nivou regiona, što je profitabilnost koja omogućava kreditorima povrat njihovih troškova kapitala. Troškovi kapitala glavnih kreditora SIE procjenjuju se na vrijednost od 9 do 11 procenata, ovisno o pojedinačnom poslovnom modelu. U tom smislu, važno je naglasiti da je u 2016., na osam od 14 bankarskih tržišta obuhvaćenih ovim Izvještajem, RoE sektor bio makar iznad praga od 10 procenata. RoE od 10 procenata ostvaren je u 2015. na samo četiri tržišta. Posmatrano zbirno, Ukrajina je jedino bankarsko tržište SIE koje je ostvarilo gubitak u 2016.”, izjavio je **Gunter Deuber**, direktor Odjela za istraživanje stalnih prihoda i valuta pri RBI/Raiffeisenovom Odjelu za istraživanje i jedan od glavnih autora Izvještaja o bankarskom sektoru SIE.

Pozitivan trend prihoda u bankarskom sektoru SIE rezultat je smanjenja makroekonomske neuravnoteženosti, više ujednačenog rasta kredita i odsustva značajnih tržišnih ili regulatornih šokova (npr. kursnih kriza, prinudnih

konverzija kredita). Nadalje, prema procjenama Raiffeisenovog Odjela za istraživanje, razumno je očekivati novu rundu konvergencije bankarskog sektora. Sadašnji nivo finansijskog posredovanja u svim podregionima SIE niži je od osnovnog osiguranog nivoa. “U takvim okolnostima otvara se mogućnost nove runde finansijskog produbljivanja, tj. rasta finansijskog sektora nešto iznad rasta BDP-a”, pretpostavio je Deuber.

NPL POKAZATELJ: Regionalni NPL (nivo nenaplativih kredita-non performing loans) pokazatelj SIE stabilizirao se u 2016. na nivou od oko 8 procenata. Navedeno je rezultat umjerenog poboljšanja NPL pokazatelja SE/JIE, čiji prosječni NPL pokazatelj trenutno iznosi oko 7 procenata (SE: 6 procenata; JIE: 12 procenata) od ukupnih kredita - najniža vrijednost od 2010. godine. Manji podbačaj NPL pokazatelja SIE, u odnosu na NPL pokazatelj SE/JIE, može se jednostavno objasniti nedavnim dešavanjima u regionu IE. Bjelorusija je izmijenila standarde utvrđivanja NPL, što je dovelo do rasta NPL pokazatelja na približno 12 procenata - ranije je vrijednost bila jednocifrena. Zvanični NPL pokazatelj Ukrajine ostaje blizu 30 procenata. Kvalitet aktive u Rusiji dosegao je svoju najvišu vrijednost i to nešto ranije od očekivanog, NPL pokazatelj blago je opao sa 7.2 procenta

u 2015. na 7 procenata na kraju 2016. godine.

Stručnjaci Raiffeisenovog Odjela za istraživanje, općenito, očekuju smanjenje NPL pokazatelja SIE u 2017. obzirom na prilično poboljšanje kvaliteta aktive u SE/JIE i Rusiji. Ipak, NPL pokazatelj IE vjerovatno će ostati iznad svog dugoročnog prosjeka i u naredne dvije-tri godine, što odražava izazove u bankarskom sektoru Ukrajine, Bjelorusije, te mnogo manje mogućnosti novog kreditiranja u Rusiji.

L/D POKAZATELJ OD 86 PROCENATA: Pad L/D pokazatelja (tj. pokazatelja kredita u odnosu na depozite) na svim tržištima i u svim podregionima SIE nastavio se u 2016., usljed čega ukupni L/D pokazatelj SIE trenutno iznosi 86 procenata (SE: 90 procenata; JIE: 81 procenat; IE: 85 procenata). Što se tiče regionalnih L/D pokazatelja, trenutno su na nivou koji su banke zabilježile prije nekoliko godina, tj. prije masivnog rasta koji je prethodio 2008/09. godini. Također, trenutno postoje samo dva bankarska tržišta SIE (Ukrajina i Bjelorusija) čiji je L/D pokazatelj daleko veći od 100 procenata, slično situaciji zabilježenoj 2004. Što se tiče ostalih bankarskih tržišta SIE, L/D pokazatelj od približno 100 procenata svojstven je samo Srbiji, dok je na ostalim tržištima, na kraju 2016., isti bio manji od 100 procenata. ●

ZA LAKO I SIGURNO SLANJE NOVCA PRIJATELJIMA IZ VIBER IMENIKA

RAIFFEISEN BANKARSTVO NA VIBERU

Putem nove usluge Raiffeisen bankarstvo na Viberu možete poslati novac svim osobama iz Vašeg Viber imenika koje imaju račun u BiH kao i primiti novac na račun u BiH koji izaberete

Željeli biste se raskusurati s prijateljima za obavljanu kupovinu ili poslati dodatni novac svom tinejdžeru na putovanju? Od sada to možete učiniti lako i jednostavno putem Raiffeisen bankarstva na Viberu.

■ Šta mi omogućava usluga Bankarstvo na Viberu?

Bankarstvo na Viberu Vam omogućava da pošaljete novac jednostavnim odabirom osobe iz svog Viber imenika koja ima otvoren račun u BiH. Također, putem ove usluge možete izvršiti pregled stanja kartičnih i računa po viđenju koje imate otvorene u Raiffeisen banci, kao i pregled naloga za plaćanje izvršenih putem Viber aplikacije. Bankarstvo na Viberu je sigurno i bezbjedno obzirom da su sve Vaše transakcije koje se obavljaju putem ove usluge zaštićene i autorizovane Vašim PIN brojem.

■ Šta trebam uraditi da pošaljem novac kontaktu iz svog Viber imenika?

Ukoliko želite plaćati putem Vibera

dovoljno je da imate otvoren račun u Raiffeisen banci, te da u najbližoj poslovnicu potpišete pristupnicu. Po isporuci linka sa aktivacijskim kodom kreirate svoj PIN. Realizacija uplata na ovaj način je izuzetno jednostavna obzirom da se plaćanje nakon aktivacije usluge vrši u samo nekoliko koraka:

1. odaberite opciju “Plaćanja”, zatim opciju “Uplata putem Viber imenika”,
 2. izaberite osobu iz imenika ili unesite broj telefona osobe kojoj želite uplatiti sredstva,
 3. unesite PIN broj za potvrdu uplate.
- Maksimalan iznos uplate po transakciji je do 200 KM.

■ Kako da primim uplatu putem Bankarstva na Viberu?

Nakon što dobijete SMS poruku da Vam neko želi uplatiti novac, a za što je potrebno da imate otvoren transakcijski račun u bilo kojoj banci u BiH, putem linka koji Vam je dostavljen pristupate aplikaciji na

sljedeći način:

1. na glavnom meniju odaberete opciju „Postavke“,
2. izaberete „Unos računa za uplate putem Viber imenika“,
3. unesete broj Vašeg transakcijskog računa, nakon čega ćete dobiti potvrdu o uplati. Unos transakcijskog računa potrebno je izvršiti samo jednom i to prvi put kada primete novac.

Više informacija o usluzi možete pronaći skeniranjem QR co-da u nastavku.

OD 1997. DO DANAS

Centralna banka Bosne i Hercegovine - 20 godina stabilnosti

CBBiH je u dvadeset godina postojanja svaku finansijsku godinu završila sa pozitivnim finansijskim rezultatom

Iako se mandat CBBiH nije mijenjao od usvajanja originalnog Zakona o CBBiH, aktivnosti koje je ona poduzimala u okviru svog mandata su se vremenom značajno razvile ● Uz provođenje monetarne politike, kao njene temeljne funkcije, kontinuirani cilj CBBiH je da u okviru svojih nadležnosti doprinese osiguranju finansijske stabilnosti i pruži podršku ekonomskom razvoju zemlje kao i ispunjavanju preuzetih međunarodnih obaveza BiH

PRINCIP STABILNOSTI VALUTNOG ODBORA

NIKADA NIJE BIO UGROŽEN

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je počela sa radom 11. augusta 1997. godine. Od samog početka rada ove institucije, u Bosni i Hercegovini se, kao strategija monetarne politike, primjenjuje valutni odbor koji se zasniva na fiksnom deviznom kursu i zakonom eksplicitno utvrđenim pravilima. Osnovna svrha odabira ovog aranžmana je bila uspostavljanje kredibiliteta centralne banke i izbjegavanje eventualnih gubitaka zbog donošenja nekonzistentnih odluka nosilaca ekonomske politike, koje bi mogle štetiti osnovnim makroekonomskim kretanjima u zemlji. Iako se mandat CBBiH nije mijenjao od usvajanja originalnog Zakona o CBBiH, aktivnosti koje je CBBiH poduzimala u okviru svog mandata su se vremenom značajno razvile

do nivoa koji odlikuje jednu savremenu centralnu banku, naravno imajući u vidu specifičnosti i ograničenja valutnog odbora. Uz provođenje monetarne politike, kao njene temeljne funkcije, kontinuirani cilj CBBiH je da u okviru svojih nadležnosti doprinese osiguranju finansijske stabilnosti i pruži podršku ekonomskom razvoju zemlje kao i ispunjavanju preuzetih međunarodnih obaveza BiH. Vrijedi istaći da u proteklih 20 godina jedan od osnovnih principa stabilnosti valutnog odbora - pokrivenost monetarne pasive i domaće valute neto deviznim rezervama - nikada nije bio ugrožen, osim u prvim mjesecima po osnivanju CBBiH, a do završetka likvidacije Narodne banke Bosne i Hercegovine. Te kritične godine je obilježio rast pokrivenosti, što je dalo

podsticaj za održanje finansijske stabilnosti i jačanje povjerenja javnosti u domaću valutu i CBBiH kao monetarnu instituciju.

UPRAVLJANJE DEVIZNIM REZERVAMA U

SKLADU SA NAJBOLJIM SVJETSKIM PRAKSAMA

CBBiH je u dvadeset godina svog postojanja svaku finansijsku godinu završila sa pozitivnim finansijskim rezultatom i ostvarila ukupan čisti profit u iznosu od 967,32 miliona KM do sada. Od ovog iznosa, 429,42 miliona KM je distribuirano prema državnom budžetu, a ostatak je raspoređen u generalne rezerve CBBiH. Zahvaljujući aktivnom upravljanju deviznim rezervama, CBBiH je i za vrijeme veoma teških uvjeta na tržištu koji su naročito su izraženi

Upravno vijeće CBBiH (s lijeva na desno stoje) – mr Trivo Marinković, mr Ankica Kolobarić, dr Senad Softić, dr Kemal Kozarić, dr Ljubiša Vladušić

u proteklih nekoliko godina, a koji su posljedica globalne finansijske krize, uvijek uspijevala poslovati profitabilno i postepeno snažiti svoj kapital i rezerve.

Devizne rezerve CBBiH se investiraju prema pravilima sigurnosti, likvidnosti i profitabilnosti. Vodeći se ovim principima, devizne rezerve se investiraju u državne obveznice koje nose visoki kreditni rejting, kod centralnih banaka, te internacionalnih poslovnih banaka, takođe visokog kreditnog rejtinga. CBBiH konstantno unapređuje proces upravljanja deviznim rezervama, kako bi proces i ciljevi upravljanja deviznim rezervama bili usklađeni sa najboljim svjetskim praksama.

CBBiH je, djelujući u mandatu valutnog odbora, aktivno koristila obaveznu rezervu kao jedini raspoloživi instrument monetarne politike. Izmjenama stope izdvajanja obavezne rezerve, strukture osnovice za obračun obavezne rezerve i politike naknade CBBiH je nastojala realizovati različite markoekonomske i makroprudencijalne ciljeve, u zavisnosti od faze ciklusa u kojoj se domaća ekonomija nalazila. U skladu sa tim, do sredine 2003. godine nije bilo značajnijih promjena u regulativi obavezne rezerve u BiH. Promjene koje su stupile na snagu 1. juna 2003. godine su vrlo značajne i omogućile su veću efikasnost monetarnog upravljanja CBBiH, a regulativa je u značajnoj mjeri harmonizovana s onom u Evropskoj centralnoj banci (ECB).

DOPRINOS PRAĆENJU SISTEMSKIH RIZIKA I ODRŽAVANJU FINANSIJSKE STABILNOSTI

U periodu prije izbijanja krize do 2008. godine, CBBiH je već aktivno djelovala

postepenim povećanjem stope obavezne rezerve s ciljem usporavanja snažne kreditne ekspanzije, te obezbjeđivanja likvidnosti i stabilnosti bankarskog sektora. Tokom kriznog perioda CBBiH je djelovala u suprotnom smjeru, nastojeći ublažiti negativne efekte finansijske krize na domaći bankarski sektor: snižavala je stopu obavezne rezerve, uvela diferenciranu stopu za osnovicu do i preko godine dana, te uvela izuzetke iz osnovice – novopozajmljena sredstva (depoziti i krediti) komercijalnih banaka od nezidenata i depozite vlada za razvojne projekte. Konačno, odgovarajući na makroekonomske prilike u zemlji, uz kontinuirano praćenje i ocjenu likvidnosti i stabilnosti bankarskog sektora, CBBiH je donijela odluku da od jula 2016. godine osnovica za obračun obavezne rezerve obuhvata sve depozite i pozajmljena sredstva banaka. Odlukom je utvrđena i jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10%. Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve, CBBiH je počela obračunavati naknadu po negativnoj stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje (ECB) na depozite komercijalnih banaka.

Zakon o CBBiH također daje ovoj instituciji ovlast da potpomogne ili uspostavi odgovarajuće platne i obračunske sisteme, što će ovu instituciju, u godinama nakon osnivanja, odrediti nosiocem reforme platnog prometa, pa i poslovanja bankarskog sektora. Modernizacija platnog sistema u BiH imala je za cilj bolju integraciju plaćanja u zemlji, unapređenje upotrebe domaće valute KM u domaćim transakcijama, povećanje brzine i lakoće transakcija, redukovanje troškova plaćanja, plaćanja bez upotrebe kredita CBBiH koja posluje na principu valutnog odbora, unapređenje efikasnosti

i stabilnosti banaka, te konačno usvajanje standarda koji će olakšati integraciju zemlje sa svijetom. Reformom platnog prometa CBBiH je obezbijedila moderne sisteme poravnanja međubankarskih platnih naloga kroz sistem bruto poravnanja u realnom vremenu i žirokliring sistem. Sistem žirokliringa je poslužio kao platforma za uvođenje Jedinstvenog registra transakcijskih računa, te Centralnog registra kredita pravnih i fizičkih osoba u BiH, čime je dat značajan doprinos praćenju sistemskih rizika u finansijskom sistemu i održavanju finansijske stabilnosti. CBBiH ima pripremljene planove za vanredne okolnosti s postupcima i mjerama za nastavak pouzdanog, ispravnog i zakonitog rada sistema platnog prometa. U više od 16 godina od uspostave modernog platnog prometa nije se desilo da se platni promet nije mogao obaviti u danima kada je to predviđeno.

REALIZACIJA NIZA ZNAČAJNIH AKTIVNOSTI

U OKVIRU FUNKCIJE TREZORSKOG POSLOVANJA

CBBiH je fiskalni agent u vezi sa članstvom i odnosima BiH sa međunarodnim finansijskim i drugim institucijama. U skladu sa zaključenim Agentskim sporazumom između CBBiH i Ministarstva finansija i trezora BiH, CBBiH obavlja poslove bankarskog i fiskalnog agenta države BiH. Dodatno, na osnovu zaključenih ugovora, CBBiH pruža usluge bankarskog agenta drugim značajnim bh. institucijama, poput Agencije za bankarstvo Federacije BiH, Agencije za bankarstvo RS, Vlade Brčko Distrikta, entitetskih registara vrijednosnih papira i Uprave za indirektno oporezivanje, te poslove evidencije portfolija vrijednosnih papira za Agenciju za osiguranje depozita BiH. Odlukom Savjeta ministara, CBBiH je od 2002. godine preuzela od Ministarstva finansija i trezora BiH ulogu fiskalnog agenta BiH za članstvo u MMF-u i odnose sa tom međunarodnom organizacijom.

U sklopu funkcije trezorskog poslovanja, CBBiH je realizovala niz značajnih aktivnosti. Izvršila je štampanje i obezbjedila uvođenje domaće valute, konvertibilne marke, u opticaj. U cilju redovne opskrbe komercijalnih banaka, privrede i građanstva, te održavanja kvaliteta gotovog novca u opticaju, CBBiH je u više navrata kod ovlaštenih organizacija proizvodila nove količine novčanica i kovanica KM. U cilju obezbjeđivanja vrhunskih standarda u

pogledu proizvodnje gotovog novca, obilježja kvaliteta, vijeka trajanja i zaštitnih elemenata KM novčanica, kao i kvaliteta i vijeka trajanja KM kovanog novca, CBBiH je utvrdila detaljne tehničke karakteristike novčanica KM u pogledu kvaliteta papira, štampe, zaštitnih obilježja, kao i tehničke osobine kovanog novca KM.

Proizvodnja novčanica i kovanog novca KM se povjerava ovlaštenim organizacijama sa iskustvom proizvodnje novčanica, odnosno kovanog novca eura. CBBiH je obavezna osigurati redovno snabdijevanje novčanicama i kovanicama KM na način da udovolji potrebama privrede, te povlačiti i zamjenjivati novčanice i kovani novac koji su postali nepodobni za opticaj. U tom smislu CBBiH obezbjeđuje redovnu opskrbu komercijalnih banaka gotovim novcem putem trezora u centralnom uredu, glavnim jedinicama i filijalama.

javnog duga, finansijski računi cijele ekonomije itd.). Pri tome se primjenjuju odgovarajuće međunarodne metodologije i standardi kompilacije. Na taj način proizvedeni statistički podaci dobijaju neophodnu međunarodnu verifikaciju.

Na temelju zakona, predviđeno je da CBBiH učestvuje u radu međunarodnih organizacija koje rade na učvršćivanju finansijske i ekonomske stabilnosti kroz međunarodnu monetarnu saradnju, te da zastupa BiH u međuvladinim organizacijama vezano za pitanja monetarne politike i da koordinira djelatnosti agencija za bankarstvo entiteta nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka. U skladu sa tim, CBBiH uspješno učestvuje u radu i ostvaruje saradnju sa velikim brojem domaćih i međunarodnih tijela, institucija i organizacija.

Jedan od osnovnih zadataka CBBiH je da

stabilnost, čiji je zadatak praćenje i analiza rizika po finansijsku stabilnost. Jedan od osnovnih zadataka ovog odjela je izrada Izvještaja o finansijskoj stabilnosti kojim se na sistematizovan način prezentuju osnovni rizici po stabilnost finansijskog sistema, sprovođenje stres testova domaćeg bankarskog sektora, analiza i razmjena informacija o tome sa relevantnim domaćim i međunarodnim institucijama.

PRIPREMA ZA PRISTUP EVROPSKOM

SISTEMU CENTRALNIH BANAKA

U skladu sa planovima širenja poslovnih funkcija i teritorijalnom organizacijom poslovnih procesa, CBBiH je uspjela obezbijediti adekvatne materijalno-tehničke preduoslove za svoje poslovanje. Danas CBBiH, pored zgrade Centralnog ureda, raspolaze nekretninama u Sarajevu (Glavna jedinica Sarajevo i nova zgrada CU CBBiH), Banja Luci (Glavna banka Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine), Mostaru, Brčkom i Palama. Takođe, CBBiH je u proteklih 20 godina kontinuirano uvećavala i razvijala svoj najvrijedniji kapital, svoje uposlenike. Broj zaposlenih je u godinama nakon uspostavljanja CBBiH rastao kako su se povećavali broj i složenost funkcija koje je CBBiH uspostavljala. Organizacione promjene u CBBiH i usložnjavanje funkcija, pratile su kvalitativne promjene u strukturi zaposlenih službenika. Krajem 1997. godine tek nešto iznad pola uposlenih imalo je visoku stručnu spremu, a samo jedan službenik bio doktor nauka. Krajem 2016. godine čak tri četvrtine uposlenika je sa visokom stručnom spremom, od čega je 8 doktora i 56 magistara nauka. CBBiH kontinuirano ulaže u razvoj vještina, sposobnosti i znanja svojih uposlenika, što je zasigurno jedan od motiva za njihovo opredjeljenje da svoju karijeru dugoročno grade u ovoj instituciji.

Konačno, neophodno je istaći da u okviru strategije usklađivanja praksi, standarda i politika sa EU standardima centralnog bankarstva, CBBiH kontinuirano radi na jačanju institucionalnih kapaciteta, unapređenju efikasnosti poslovanja, uvođenju novih pravila, politika, promjene praksi, daljeg razvoja i obuke osoblja u cilju priprema za pristup u Evropskom sistemu centralnih banaka, kada BiH postane članicom Evropske unije. ●

KOORDINIRAJUĆA ULOGA U SUPERVIZIJI BH. BANKARSKOG SEKTORA

Zajedno sa ostalim statističkim institucijama u zemlji, CBBiH je zadužena za produkciju zvanične statistike u BiH u oblasti za koje je nadležna. Kompilacija i objavljivanje statistike pokriva tri široka područja makroekonomskih statistika: statistiku monetarnog i finansijskog sektora (bilansi banaka, kamatne stope, bilansi ostalih finansijskih institucija, monetarne agregate i sl.); statistiku platnog bilansa (platni bilans, međunarodna investiciona pozicija, strane direktne investicije, vanjska trgovina, vanjski dug nevladinog sektora itd.); te statistiku vladinih finansija i finansijskih računa (konsolidovani bilansi uspjeha vlada, bilansi stanja vlada, stanje

koordinira aktivnosti agencija koje su nadležne za izdavanje bankarskih licenci i vršenje supervizije banaka u entitetima na način kako to odredi Upravno vijeće CBBiH, uključujući mjesečne sastanke rukovodilaca tih agencija sa predstavnicima CBBiH i podnošenje mjesečnih izvještaja od strane tih agencija o njihovim djelatnostima i o kretanjima u finansijskim institucijama u njihovoj nadležnosti. U skladu sa odgovarajućim zakonskim odredbama, CBBiH, od osnivanja do danas, obavlja koordinirajuću ulogu u superviziji bh. bankarskog sektora. Takođe, u skladu sa preporukama FSAP misije Međunarodnog monetarnog fonda, u CBBiH je uspostavljen poseban organizacioni dio za finansijsku

Gouverner CBBiH, dr Senad Softić

Mislimo zajedno na budućnost!

Kreditni za projekte energetske efikasnosti u domaćinstvima

KEŠ
BONUS

Jedinstveni kreditni proizvodi na tržištu uz bespovratnu keš
uplatu na Vaš tekući račun kao poticaj za realizirani projekt!

Besplatni info telefon 080 081 051
www.unicredit.ba

Životna realnost su usponi
i padovi. Prođimo ih zajedno.

Dobro došli u
 UniCredit Bank

developed by:

supported by:

KORISNE INFORMACIJE

Za bolju informiranost i zaštitu korisnika kredita

Sredinom prošlog mjeseca je iz Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno ureda Ombudsmen za bankarski sistem FBiH objavljena informacija za građane u vezi sa promjenljivom kamatnom stopom. Ovu informaciju prenosimo u cijelosti

I majući u vidu da je kod većine banka aktuelna ponuda kreditnih proizvoda sa nižim kamatnim stopama od onih koji su plasirani u proteklom periodu, zatim sa dužim rokovima otplate i većim iznosima nenamjenskih kredita, u cilju bolje informiranosti i zaštite korisnika finansijskih usluga, smatramo korisnim dodatno skrenuti pažnju na vrste kamatnih stopa u kreditiranju građana i potencijalnim rizicima koje iste sa sobom nose. Kod kamatnih stopa sa klauzulom

promjenljivosti postoji rizik rasta kamatne stope u periodu otplate kredita, odnosno kod ovakvih kredita kamatna stopa se mijenja i varira sa promjenom referentnih vrijednosti (EURIBOR, stopa inflacije i drugih vrijednosti), pa tako korisnik kredita ne može unaprijed znati koliko će tokom trajanja kredita u konačnom iznosu platiti banci za pozajmljena sredstva. Ponude banaka sa inicijalno ugovorenom niskom kamatnom stopom, koja se sastoji od fiksnog dijela

PRIVREDNA
BANKA
SARAJEVO

Fiksna
kamatna
stopa

PUT DO SREĆE JE LAKO NAĆI

Akcijske kamatne stope za kreditne proizvode.

VAKUFSKA BANKA

Jedna za sve!

Super Naša kartica Vam omogućava:

- Plaćanje u svim trgovinama na bilo kojem POS terminalu
- Kupovina roba i usluga na svim prodajnim mjestima u BiH i svijetu do 36 rata
- Otplata bez kamate do 12 mjeseci
- Kupovinu na internetu uz otplatu do 36 rata
- Podizanje gotovine na bankomatima u BiH i svijetu uz otplatu na rate

www.vakuba.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Droj: 01-2-1999/17
Sarajevo, 16.05.2017.

MEDUJIMA

PREDMET: Saopćenje za javnost

Informacija za građane u vezi sa promjenljivom kamatnom stopom

Imajući u vidu da je kod većine banaka aktuelna ponuda kreditnih proizvoda sa nižim kamatnim stopama od onih koji su plasirani u proteklom periodu, zatim sa dužim rokovima otplate i većim iznosima nenamjenskih kredita, u cilju bolje informiranosti i zaštite korisnika finansijskih usluga, smatramo korisnim dodatno skrenuti pažnju na vrste kamatnih stopa u kreditiranju građana i potencijalnim rizicima koje iste sa sobom nose.

Kod kamatnih stopa sa klauzulom promjenljivosti postoji rizik rasta kamatne stope u periodu otplate kredita, odnosno kod ovakvih kredita kamatna stopa se mijenja i varira sa promjenom referentnih vrijednosti (EURIBOR, stopa inflacije i drugih vrijednosti), pa tako korisnik kredita ne može unaprijed znati koliko će tokom trajanja kredita u konačnom iznosu platiti banci za pozajmljena sredstva.

Ponude banaka sa inicijalno ugovorenom niskom kamatnom stopom, koja se sastoji od fiksnog dijela (marže) banke i promjenljivog dijela koji je najčešće EURIBOR – evropska referentna kamatna stopa, koja je već odavno zbog intervencionističkih mjera ECB oko nule (0), ne znači da se u nekom izvjesnom periodu neće dogoditi porast referentnih vrijednosti, što će prouzrokovati rast kamatne stope na kredit i Vašeg anuiteta.

Ukoliko odlučite da kredit „refinansirate“ sa novim kreditom, na duži rok otplate i nižom, ali promjenljivom kamatnom stopom, treba znati da se visina kamatne stope može promijeniti u toku otplate kredita, a u vezi s tim i mjesečni anuitet će biti veći od inicijalno ugovorenog, što može imati utjecaja na Vaše finansijsko stanje. Također, ugovaranjem dužeg roka otplate s ciljem smanjenja Vašeg anuiteta povećava se iznos kamate koji plaćate banci, a ujedno je i veća mogućnost promjene (rasta) kamatne stope.

S druge strane, ugovoravanje fiksne kamatne stope, podrazumijeva nepromjenjivost kamatne stope za sve vrijeme trajanja otplate kredita, te nezavisno o kretanjima na tržištu i referentnim vrijednostima, kamata ostaje ista.

Ombudsmen za bankarski sistem FBiH

Zrnja od Bosne 17b, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel: ++387 33 72 14 00, Fax: ++387 33 66 88 11
E-mail: agencija@fba.ba, Web site: www.fba.ba

(marže) banke i promjenljivog dijela koji je najčešće EURIBOR – evropska referentna kamatna stopa, koja je već odavno zbog intervencionističkih mjera ECB oko nule (0), ne znači da se u nekom izvjesnom periodu neće dogoditi porast referentnih vrijednosti, što će prouzrokovati rast kamatne stope na kredit i Vašeg anuiteta. Ukoliko odlučite da kredit „refinansirate“ sa novim kreditom, na duži rok otplate i nižom, ali promjenljivom kamatnom stopom, treba znati da se visina kamatne stope može promijeniti u toku otplate

kredita, a u vezi s tim i mjesečni anuitet će biti veći od inicijalno ugovorenog, što može imati utjecaja na Vaše finansijsko stanje. Također, ugovaranjem dužeg roka otplate s ciljem smanjenja Vašeg anuiteta povećava se iznos kamate koji plaćate banci, a ujedno je i veća mogućnost promjene (rasta) kamatne stope. S druge strane, ugovoravanje fiksne kamatne stope, podrazumijeva nepromjenjivost kamatne stope za sve vrijeme trajanja otplate kredita, te nezavisno o kretanjima na tržištu i referentnim vrijednostima, kamata ostaje ista. ●

BB VIP

Business Club

**VAŠ
PARTNER**
za ostvarenje
poslovnih
ciljeva

- Globalna i regionalna promocija
- Međunarodni i regionalni poslovni kontakti
- Unaprijedite imidž Vaše kompanije
- Steknite strateške partnere
- Profesionalno usavršavanje

vip@bbi.ba
tel. +387 33 275 508
www.bbi.ba

www.sarajevobusinessforum.com